

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
föredraget den 8 september 2016¹

Mål C-275/15

**ITV Broadcasting Limited,
ITV2 Limited,
ITV Digital Channels Limited,
Channel Four Television Corp.,
4 Ventures Limited,
Channel 5 Broadcasting Limited och
ITV Studios Limited**

mot

**TVCatchup Limited (föremål förföretagsrekonstruktion)
TVCatchup (UK) Limited,
Media Resources Limited,
i närvaro av
Secretary of State for Business,
Innovation and Skills och
Virgin Media Limited**

(begäran om förhandsavgörande från Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)
(Appellationsdomstolen (England och Wales) (avdelningen för civilmål), Förenade kungariket))

”Begäran om förhandsavgörande — Harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället — Direktiv 2001/29/EG — Artikel 9 — Begreppen ’kabel’ och ’tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster’ — Tredje mans vidareändring av televisionssändningar med hjälp av direktuppspelning på internet i samma mottagningsområde — ’Live streaming’”

I – Inledning

1. Denna begäran om förhandsavgörande har ingetts av Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Appellationsdomstolen (England och Wales) (avdelningen för civilmål), Förenade kungariket) och avser tolkningen av artikel 9 i direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället.² I artikeln anges att direktivet inte påverkar bestämmelser på vissa andra områden. Den hänskjutande domstolen har särskilt frågat domstolen om tolkningen av uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” som anges i denna artikel som ett av de områden som omfattas av förbehållet i direktiv 2001/29.

¹ — Originalspråk: franska.

² — Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 2001, s. 10).

2. Bakgrunden till begäran om förhandsavgörande är en tvist i vilken några kommersiella tv-programföretag väckt talan mot leverantörer av en tjänst för vidareändning som innebär att användarna genom direktuppspelning på internet ("live streaming") direkt och kostnadsfritt kan ta emot tv-sändningar, däribland kärandenäs sändningar, och gjort gällande ett intrång i deras upphovsrätt till tv-sändningarna.

3. Domstolen har redan prövat en begäran om förhandsavgörande i samma tvist. I dom av den 7 mars 2013, *ITV Broadcasting m.fl.*,³ beslutade domstolen att vidareändning som tillhandahölls av leverantörerna av den omtvistade tjänsten utgjorde en "överföring till allmänheten" i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.

4. Den domen fick till följd att domstolen i första instans fastställde att de som tillhandahöll den omtvistade tjänsten gjorde intrång i kärandenäs upphovsrätt. Nämnade domstol fann emellertid, med avseende på vissa av de aktuella sändningarna, att tjänsteleverantörerna kunde åberopa en bestämmelse i den brittiska lagstiftningen som möjliggjorde vidareändning via kabel av vissa verk som sänds i samma mottagningsområde.

5. Klagandena överklagade till den hänskjutande domstolen som önskar få klarhet i huruvida en sådan nationell bestämmelse, som begränsar upphovsrättsinnehavarens ensamrätt enligt direktiv 2001/29 att tillåta eller förbjuda all överföring till allmänheten, är förenlig med detta direktiv. Det är ostridigt att de ifrågasatta vidareändningarna inte omfattas av något av undantagen i artikel 5 i direktivet.

6. Den hänskjutande domstolen vill därför närmare bestämt veta huruvida den aktuella bestämmelsen kan anses avse "tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster" och därmed kan fortsätta att gälla enligt artikel 9 i direktiv 2001/29. Den hänskjutande domstolen har även ställt frågor om tolkningen av begreppet "kabel", som används i samma artikel, för att avgöra om unionsrätten utgör hinder för att tillämpa denna bestämmelse när det gäller vidareändningar på internet.

II – Tillämpliga bestämmelser

A – Unionsrätten

7. I skäl 60 i direktiv 2001/29 anges följande:

"Det skydd som föreskrivs i detta direktiv bör inte påverka nationella bestämmelser eller gemenskapsbestämmelser på andra områden, t.ex. industriell äganderätt, dataskydd, villkorad tillgång, tillgång till allmänna handlingar och regeln om kronologi för utnyttjande i media, som kan påverka skyddet av upphovsrätt eller närstående rättigheter."

8. I artikel 1.1, med rubriken "Tillämpningsområde", anges att direktiv 2001/29 avser "det rättsliga skyddet för upphovsrätt och närstående rättigheter inom den inre marknaden, med särskild tonvikt på informationssamhället".

3 — C-607/11, EU:C:2013:147.

9. I artikel 9 i samma direktiv, med rubriken ”Fortsatt tillämpning av andra rättsliga bestämmelser”, föreskrivs följande:

”Detta direktiv påverkar inte bestämmelser om i synnerhet patenträtt, varumärkesrätt, mönsterrätt, bruksmodeller, kretsmönster i halvledarprodukter, typsnitt, villkorad tillgång, tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster, skyddet för nationalskatter, deponeringskyldighet enligt lag, lagstiftning om kartellbildning och illojal konkurrens, affärshemligheter, säkerhet, sekretess, dataskydd och skydd för privatlivet, tillgång till allmänna handlingar samt avtalsrätt.”

B – Den brittiska lagstiftningen

10. I section 73.1, 73.2 b och 73.3 i Copyright, Designs and Patents Act 1988 (1988 års lag om upphovsrätt, mönster och patent, nedan kallad CDPA), med rubriken ”Mottagning av verk som ingår i radio- och televisionssändningar och vidareändring av sådana verk via kabel”, föreskrivs följande i den lydelse som är tillämplig på målet vid den nationella domstolen:

”(1) Denna section är tillämplig när ett verk som sänds via radio eller tv från Förenade kungariket fångas upp och omedelbart vidareändras via kabel.

(2) Detta utgör inget intrång i upphovsrätten till det radio- eller tv-sända verket

...

(b) om och i den mån sändningen är ämnad att tas emot i det område där den vidareändras via kabel och om i den mån den ingår i en därför avsedd tjänst.

(3) Det är inte något intrång i upphovsrätten till ett verk som ingår i det tv-sända programinnehållet om och i den mån nämnda innehåll tv-sänds för att tas emot i det område där det vidareändras via kabel...”

11. Det följer av beslutet om hänskjutande att section 73.1, 73.2 b och 73.3 i CDPA, enligt vad som anges ovan, är resultatet av en lagändring som gjordes år 2003 i syfte att införliva direktiv 2001/29 med brittisk lagstiftning.

III – Tvisten i det nationella målet, tolkningsfrågorna och förfarandet vid domstolen

12. Klagandena i det nationella målet, ITV Broadcasting Limited, ITV2 Limited, ITV Digital Channels Limited, Channel Four Television Corp., 4 Ventures Limited, Channel 5 Broadcasting Limited och ITV Studios Limited (nedan kallade klagandena i det nationella målet), är fritt tillgängliga kommersiella programföretag som enligt brittisk lagstiftning innehar upphovsrätten till sina radio- och televisionssändningar samt till filmer och andra verk och föremål som ingår i deras sändningar. De finansieras genom reklam som visas i deras sändningar.

13. Klagandena i det nationella målet väckte talan mot bolaget TVCatchup Limited vid High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Högsta domstolen (England och Wales), Förenade kungariket) och gjorde gällande att den tjänst som tillhandahölls av detta bolag, som innebar att användarna kostnadsfritt via direktuppspelningar på internet (”live streaming”) direkt kunde ta emot tv-sändningar, däribland sändningar som tillhandahölls av kändarna i det nationella målet, utgjorde ett intrång i deras upphovsrätt. Även de omtvistade tjänsterna finansieras med reklam.

14. Den domstolen ingav en första begäran om förhandsavgörande vid domstolen avseende tolkningen av begreppet ”överföring till allmänheten” i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.

15. I dom av den 7 mars 2013 i mål ITV Broadcasting m.fl.⁴ beslutade domstolen följande:

”Uttrycket ’överföring till allmänheten’ i artikel 3.1 i [direktiv 2001/29] ska tolkas så, att det omfattar en vidaresändning av verk som ingår i en markbunden tv-sändning

- som utförs av ett annat företag än det ursprungliga programföretaget, och
- som genom direktuppspelning via internet är tillgängligt för detta företags abonnenter, vilka kan motta denna vidaresändning genom att koppla upp sig till företagets server,
- fastän dessa abonnenter befinner sig inom mottagningsområdet för den markbundna tv-sändningen och lagligen kan ta emot denna med en tv-mottagare.”

16. Till följd av den domen fastställde High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Högsta domstolen (England och Wales)), att TVCatchup Limited hade gjort intrång i upphovsrätten för kändarna i det nationella målet och beslutade om ett föreläggande i syfte att förhindra ytterligare intrång.

17. Denna domstol fann emellertid, beträffande de tre programföretagen ITV, Channel 4 och Channel 5, att TVCatchup Limited som grund för sitt försvar kunde göra gällande section 73.2 b och 73.3 i CDPA, i den mån detta bolag sände dessa kanaler på internet till abonnenter i det ursprungliga sändningsområdet. Samma domstol ansåg i detta avseende att begreppet ”vidaresänds via kabel” i section 73.2 b och 73.3 i CDPA var tillräckligt omfattande för att inbegripa vidaresändning via internet, men inte vidaresändning med hjälp av mobil utrustning för mobiltelefonnäten.

18. Klagandena i det nationella målet överklagade denna dom till Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Appellationsdomstolen (England och Wales) (avdelningen för civilmål), Förenade kungariket). Vid förhandlingen i denna domstol inleddes en företagsrekonstruktion avseende TVCatchup Limited. Den affärsverksamhet som tidigare bedrevs av TVCatchup Limited övertogs av bolaget TVCatchup (UK) Limited enligt en licens som utfärdades av Media Resources Limited. De två sistnämnda bolagen begärde och beviljades tillstånd att intervensera i appellationsförfarandet.

19. Den hänskjutande domstolen anser att section 73 i CDPA bör tolkas mot bakgrund av artikel 9 i direktiv 2001/29 och att det nu aktuella målet väcker frågor om räckvidden av den sistnämnda artikeln. Därför beslutade den hänskjutande domstolen att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”Angående tolkningen av artikel 9 i [direktiv 2001/29], särskilt formuleringen ’*Detta direktiv påverkar inte bestämmelser om i synnerhet ... tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster*’:

- 1) Tillåter den citerade formuleringen fortsatt tillämpning av en nationell bestämmelse där omfattningen av begreppet ’kabel’ bestäms enligt nationell lagstiftning, eller bestäms omfattningen av denna del av artikel 9 genom hur ’kabel’ definieras i EU-rätten?
- 2) Om begreppet ’kabel’ i artikel 9 definieras i EU-rätten, vad är innehållet i denna definition. I synnerhet:
 - a) Har det en tekniskspecifik mening, som är begränsad till traditionella kabelnätverk som drivs av konventionella kabeloperatörer?

⁴ — C-607/11, EU:C:2013:147.

- b) Eller har det en teknikneutral mening, som inbegriper tjänster med motsvarande funktionalitet som överförs via internet?
 - c) I båda fallen: Inbegriper detta begrepp överföring av mikrovågsenergi mellan fasta markbundna positioner?
- 3) Är den citerade formuleringen tillämplig (1) på bestämmelser som kräver att kabelnätverken vidareänder vissa sändningar eller (2) på bestämmelser som tillåter vidareändring via kabel av sändningar (a) då vidareändringen sker omedelbart och begränsas till sändningar som var ämnade för mottagning och/eller (b) vidareändringarna avser sändningar på kanaler som omfattas av vissa skyldigheter vad gäller public service?
- 4) Om omfattningen av begreppet 'kabel' i artikel 9 definieras genom nationell rätt, är bestämmelsen i nationell rätt underkastad EU-principerna om proportionalitet och en skälig avvägning mellan upphovsrättsinnehavarens, kabelägarnas och allmänhetens intressen?
- 5) Är artikel 9 begränsad till nationella bestämmelser som var i kraft vid tidpunkten för direktivets antagande, ikraftträdande eller införlivandefrist, eller gäller den även för senare nationella bestämmelser som avser tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster?"

20. Skriftliga yttranden har inkommit från klagandena i det nationella målet, TVCatchup (UK) Limited, Förenade kungarikets regering och Europeiska kommissionen. Vid förhandlingen den 25 maj 2016 deltog företrädare för klagandena i det nationella målet, Virgin Media Limited, Förenade kungarikets regering och kommissionen.

IV – Rättslig bedömning

A – Dom *ITV Broadcasting m.fl.* och föremålet för den nu aktuella begäran om förhandsavgörande

21. Genom dom av den 7 mars 2013 i mål *ITV Broadcasting m.fl.*,⁵ vilken utgör bakgrunden till den nu aktuella begäran om förhandsavgörande, beslutade domstolen att en sådan vidareändring som den som hade utförts av svarandena i det nationella målet, utgjorde en "överföring till allmänheten" i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29.⁶

22. Följaktligen får en sådan vidareändring inte företas utan upphovsrättsinnehavarens medgivande, om inte denna vidareändring uppfyller villkoren i artikel 5 i detta direktiv.⁷

23. I de berörda nationella bestämmelserna, det vill säga section 73.2 b och 73.3 i CDPA, fastställs enligt min mening ett undantag från rätten till överföring i artikel 3 i direktiv 2001/29, i och med att de föreskriver att det inte utgör något intrång i upphovsrätten att vissa verk i radio- och televisionssändningar återsänds i det område de var avsedda för.⁸ Detta bekräftas av att section 73.2 b och 73.3 i CDPA enligt den hänskjutande domstolen formellt betraktas som ett undantag i nationell lagstiftning och en grund för försvar när det gäller intrång i upphovsrätten.

24. Det följer av beslutet om hänskjutande att ingen av parterna påstått att dessa bestämmelser hänförs till något av undantagen i artikel 5 i direktiv 2001/29.

5 — C-607/11, EU:C:2013:147.

6 — Se, vad beträffar begreppet "överföring till allmänheten", skäl 23 i direktiv 2001/29 och dom av den 31 maj 2016, *Reha Training* (C-117/15, EU:C:2016:379, punkterna 35–52).

7 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2009, *Infopaq International* (C-5/08, EU:C:2009:465, punkt 52).

8 — I det nu aktuella målet tycks det ostridigt att de verk som vidareändrats av svarandena ingår i en "därför avsedd tjänst" i den mening som avses i artikel 73.2 b i CDPA. Se ovan punkt 10.

25. Som den hänskjutande domstolen har angett är den centrala frågan följaktligen huruvida sådana bestämmelser omfattas av artikel 9 i direktiv 2001/29 för att de kan anses avse ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” i den mening som avses i den artikeln.⁹

26. Därmed föreslår jag att domstolen i första hand ska pröva den tredje tolkningsfrågan, vilken i sak avser denna centrala fråga.

27. Som den tredje frågan har formulerats avser den såväl bestämmelser som *kräver* att vissa radio- och tv-sända verk ska vidareändas som bestämmelser som *tillåter* vidareändning via kabel av radio- och tv-sända verk ”(a) då vidareändningen sker omedelbart och begränsas till sändningar som var ämnade för mottagning och/eller (b) vidareändningarna avser sändningar på kanaler som omfattas av vissa skyldigheter vad gäller public service”.¹⁰ Det följer emellertid av beslutet om hänskjutande dels att de berörda nationella bestämmelserna inte kräver någon vidareändning, dels att de endast gäller sådana fall då vidareändningen är begränsad till de områden som radio- och tv-sändningarna var avsedda för.¹¹

28. Jag anser följaktligen att den tredje frågan bör omformuleras och att den avser frågan huruvida artikel 9 i direktiv 2001/29 ska tolkas så, att tillämpningsområdet för denna bestämmelse, särskilt uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster”, omfattar sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA, som tillåter vidareändning via kabel av verk som ingår i radio- och televisionssändningar utan medgivande av upphovsrättsinnehavarna, om denna vidareändning sker simultant och är begränsad till de områden som verken i radio- och televisionssändningarna var avsedda för och om det rör sig om vidareändning av verk som ursprungligen sänts i kanaler som omfattas av vissa skyldigheter avseende public service.¹²

29. I min bedömning nedan förklarar jag varför jag anser att sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA inte omfattas av förbehållet i artikel 9 i direktiv 2001/29 (del B). Denna slutsats är en direkt följd av arten av och tillämpningsområdet för nämnda artikel 9 (del B.2), liksom av den omständigheten att bestämmelserna inte rör ”tillgång till kabelöverföring av radio- och televisionstjänster” i den mening som avses i den artikeln (del B.3).

30. Min bedömning är att det inte finns någon anledning att pröva den hänskjutande domstolens andra frågor avseende dels det tidsmässiga tillämpningsområdet för artikel 9 i direktiv 2001/29 (den femte tolkningsfrågan), dels tolkningen av begreppet ”kabel” i denna artikel (den första, andra och fjärde tolkningsfrågan). För helhetens skull ger jag ändå några synpunkter på tolkningen av begreppet ”kabel”, med anledning av de argument som parterna har fört fram i detta avseende (del C).¹³

31. Vad beträffar den andra tolkningsfrågan, led c, huruvida detta begrepp inbegriper överföring av mikrovägsenergi mellan fasta markbundna positioner, har den hänskjutande domstolen inte förklarat varför den anser att denna fråga måste ställas till domstolen. Någon förklaring kan inte heller härledas ur beslutet om hänskjutande eller de yttranden som ingetts till domstolen, vilka inte innehåller någon information som tyder på att de omtvistade vidareändningarna innebär överföring av mikrovägsenergi mellan fasta markbundna positioner. Jag föreslår följaktligen att domstolen i enlighet med fast praxis fastställer att den andra frågan, led c, inte kan tas upp till sakprövning.¹⁴

9 — Domstolen har inte tagit del av några påståenden om att något av de övriga områden som anges i artikel 9 i direktiv 2001/29 ligger till grund för de berörda nationella bestämmelserna.

10 — Min kursivering.

11 — Se ovan punkt 10.

12 — Det följer av fast rättspraxis att domstolen, enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF, har rätt att omformulera frågor som hänskjutits för att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. Se dom av den 26 november 2015, Aira Pascual m.fl. (C-509/14, EU:C:2015:781, punkt 22), och dom av den 17 december 2015, Viamar (C-402/14, EU:C:2015:830, punkt 29).

13 — Se nedan punkterna 63–74.

14 — Dom av den 10 mars 2016, Safe Interenvíos (C-235/14, EU:C:2016:154, punkterna 115 och 116).

B – *Tolkningen av artikel 9 i direktiv 2001/29 och uttrycket ”tillgång till kabelöverföring av radio- och televisionstjänster” (tredje frågan)*

32. Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA omfattas av tillämpningsområdet för artikel 9 i direktiv 2001/29, i synnerhet uttrycket ”tillgång till kabelöverföring av radio- och televisionstjänster”.

1. Föreslagna tolkningar

33. Den hänskjutande domstolen tvekar om vad som menas med uttrycket ”tillgång till kabelöverföring av radio- och televisionstjänster” i artikel 9 i direktiv 2001/29 och har i beslutet om hänskjutande redogjort för tre tänkbara tolkningar av detta uttryck.

34. Det första synsättet motsvarar den ståndpunkt som intagits av klagandena i det nationella målet och av kommissionen och innebär att uttrycket ”tillgång till kabelöverföring av radio- och televisionstjänster” enbart avser bestämmelser som *kräver* att kabeloperatörerna tillhandahåller radio- och televisionstjänster, det vill säga bestämmelser avseende ”skyldigheter om sändningsplikt” (”must carry”) enligt artikel 31 i direktiv 2002/22/EG¹⁵.

35. Det andra synsättet motsvarar den ståndpunkt som intagits av TVCatchup (UK) Limited, Virgin Media Limited och Förenade kungarikets regering och innebär att artikel 9 i direktiv 2001/29 både gäller bestämmelser som *kräver* att kabeloperatörerna vidareänder vissa radio- och tv-sändningar och bestämmelser som, i ett public service-intresse, *möjliggör* vidareändring av vissa program inom det avsedda mottagningsområdet.

36. Enligt det tredje synsättet avses med ”tillgång till kabelöverföring” i artikel 9 i direktiv 2001/29 inte grunderna för försvar när det gäller intrång i upphovsrätten, utan snarare tillgång till den fysiska infrastrukturen i medlemsstaterna.

2. Förbehållet i artikel 9 i direktiv 2001/29

37. Artikel 9 i direktiv 2001/29 avser ”[f]ortsatt tillämpning av andra rättsliga bestämmelser”, och direktivet ”påverkar inte” bestämmelserna på vissa områden. I skäl 60 i detta direktiv anges närmare att de bestämmelser som avses i nämnda artikel 9 är sådana som rör ”*andra* områden” och som ”kan *påverka* skyddet av upphovsrätt eller närstående rättigheter”.¹⁶

15 — Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster) (EGT L 108, 2002, s. 51).

16 — Min kursivering. Det följer av nämnda skäl att artikel 9 i direktiv 2001/29 avser såväl nationella bestämmelser som unionsrättsliga bestämmelser. Uttrycket ”i synnerhet”, som används i denna artikel, visar att uppräknningen av områden som inte påverkas av direktivet inte är uttömmande.

38. I artikel 9 i direktiv 2001/29 medges således inga undantag från de rättigheter som inrättas genom artiklarna 2–4 i detta direktiv. Undantagen är för övrigt föremål för en omfattande harmonisering enligt artikel 5 i samma direktiv.¹⁷ Syftet med artikel 9 är tvärtom att upprätthålla effekten av bestämmelser som gäller på vissa *andra* områden än dem som harmoniseras genom direktivet.¹⁸ Detta bekräftas genom uppräknningen av dessa områden i nämnda artikel 9, i vilken bland annat anges varumärkesrätt, mönsterrätt, skyddet för nationalskatter, lagstiftning om kartellbildning och illojal konkurrens, dataskydd och skydd för privatlivet samt avtalsrätt.¹⁹

39. Detta konstaterande är i sig tillräckligt för att utesluta att artikel 9 i direktivet kan avse sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA, vilka föreskriver ett undantag från den ensamrätt till överföring som anges i artikel 3 i direktiv 2001/29.

40. Denna slutsats gäller oavsett om vidareändringen av skyddade verk utförs genom kabelöverföring eller direktsändning på internet. Det följer således av domstolens praxis att begreppet ”överföring till allmänheten” i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 avser alla överföringar av skyddade verk, oberoende av vilka medel eller tekniska processer som används,²⁰ och att varje sändning eller vidareändring av ett verk genom användning av en särskild teknik i princip måste tillåtas individuellt av upphovsmannen i fråga.²¹

41. Denna rättspraxis är förenlig med det syfte som eftersträvas genom direktiv 2001/29, nämligen att anpassa lagstiftningen om upphovsrätt och närstående rättigheter mot bakgrund av den tekniska utveckling som har lett till nya utnyttjandeformer²² och samtidigt garantera en hög skyddsnivå för upphovsmän, så att de ska kunna få en skälig ersättning för utnyttjandet av deras verk, i synnerhet vid en överföring till allmänheten.²³ Jag noterar att ingen ersättning betalas ut till upphovsrättsinnehavaren för den vidareändring som tillåts genom section 73.2 b och 73.3 i CDPA.²⁴

42. Det harmoniseringssyfte som eftersträvas genom artiklarna 3 och 5 i direktivet skulle enligt min mening motverkas om artikel 9 i direktiv 2001/29 tolkades på det motsatta sättet, så att sådana bestämmelser som de aktuella i det nationella målet ingår i direktivets tillämpningsområde.

43. Den tolkning som jag förespråkar kan för övrigt inte ifrågasättas med de argument som anförts mot denna, bland annat av Förenade kungarikets regering.

44. För det första saknas stöd i direktiv 2001/29 för det argument som Förenade kungarikets regering anförde vid förhandlingen, att artikel 9 i direktivet även omfattar nationella bestämmelser om tillståndsgivning och infrastruktur för kabeloperatörer och om vidareändring av deras sändningar. Medlemsstaternas bestämmelser om kabelinfrastruktur och villkor för tillgång till marknaden för

17 — Se skäl 32 i direktiv 2001/29.

18 — Denna typ av lagstiftningsåtgärd är ingenting ovanligt. Se artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (EGT L 77, 1996, s. 20) och, när det gäller direktiv 2012/28/EU, punkt 51 nedan. Se, beträffande tillämpningsområdet för direktiv 2001/29, artikel 1.1 i det direktivet.

19 — I artikel 9 i direktiv 2001/29 anges dessutom patenträtt, bruksmodeller, kretsmönster i halvledarprodukter, typsnitt, villkorad tillgång, deponeringsskyldighet enligt lag, affärshemligheter, säkerhet, sekretess och tillgång till allmänna handlingar.

20 — Dom av den 31 maj 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, punkterna 38 och där angiven rättspraxis). Se även artikel 11a.1 ii) i Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk, som ändrades den 28 september 1979, och artikel 8 i WIPO:s fördrag om upphovsrätt, som antogs i Genève den 20 december 1996.

21 — Dom av den 7 mars 2013, ITV Broadcasting m.fl. (C-607/11, EU:C:2013:147, punkt 24).

22 — Se skälen 5 och 31 i direktiv 2001/29, kapitel två i motiveringen till kommissionens förslag, som lades fram den 21 januari 1998 och ledde till antagandet av direktiv 2001/29 [KOM(97) 628 slutlig], och grönboken Upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, som lades fram av kommissionen den 19 juli 1995 [KOM(95) 382 slutlig, första kapitlet, II, A].

23 — Dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 186). Se även skälen 4, 9, 10, 31 och 35 i direktiv 2001/29 och dom av den 12 september 2006, Laserdisken (C-479/04, EU:C:2006:549, punkt 57).

24 — Se artikel 5.5 i direktiv 2001/29, som syftar till att uppfylla medlemsstaternas och unionens internationella förpliktelser (skäl 15 i direktiv 2001/29 och punkt 38 i rådets gemensamma ståndpunkt (EG) nr 48/2000 av den 28 september 2000, EGT C 344, 2000, s. 1). Se, beträffande frågan huruvida de aktuella brittiska bestämmelserna är förenliga med förpliktelserna enligt Bernkonventionen, Discussion Paper ”Broadcasting and copyright in the internal market”, som togs fram av kommissionen i november 1990, III/F/5263/90-EN, punkt 4.2.27.

elektronisk kommunikation hör visserligen till ett annat område än det som är föremål för harmonisering genom detta direktiv,²⁵ men så är inte fallet när det gäller sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i du CDPA, som hänför sig till själva kärnan i det område som harmoniseras genom direktiv 2001/29, det vill säga skyddet av upphovsrätten.²⁶

45. Denna slutsats påverkas inte av den omständigheten att de berörda bestämmelserna endast avser vidareändring av programinnehåll som sänds i kanaler som omfattas av vissa skyldigheter avseende public service. I och med att detta inte på något sätt anges vare sig i direktiv 2001/29 eller i förarbetena till direktivet, ser jag inga skäl att sådant programinnehåll skulle ha ett lägre skydd än det som föreskrivs i artikel 3 i detta direktiv.²⁷

46. För det andra utgör artikel 9 i direktiv 2001/29, i motsats till vad som gjorts gällande av Förenade kungarikets regering, inget ”fullständigt undantag från harmoniseringen”. I artikel 1 i direktivet, med rubriken ”Tillämpningsområde”, anges i punkt 2 att vissa gemenskapsbestämmelser är undantagna från harmoniseringen enligt nämnda direktiv, vilka utan detta uttalade undantag skulle omfattas av direktivets tillämpningsområde.²⁸ Syftet med artikel 9 är inte att begränsa tillämpningsområdet för direktiv 2001/29, utan snarare att garantera rättssäkerheten²⁹ och förhindra oväntade rättsliga följder av direktivets antagande.

47. Slutligen kan tolkningen av tillämpningsområdet för artikel 9 i direktiv 2001/29 inte på något sätt påverkas av de mål som enligt Förenade kungarikets regering eftersträvas genom artikel 73.2 b och 73.3 i CDPA, nämligen att öka konsumenternas valmöjligheter när det gäller radio och tv i allmänhetens tjänst genom att göra det möjligt för dem att ta emot sådant programinnehåll i områden där den markbundna tv-signalen är dålig och uppmuntra kabelnätoperatörerna att inrätta kabelinfrastruktur.³⁰ I domen *ITV Broadcasting m.fl.*³¹ utslöt domstolen uttryckligen att de omtvistade vidareändringarna kunde anses utgöra ett rent tekniskt tillvägagångssätt för att säkerställa eller förbättra mottagningen av den markbundna tv-sändningen inom det område som täcks av sändningen, i vilket fall det enligt domstolens praxis inte skulle röra sig om en ”överföring till allmänheten” i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29. Mot den bakgrunden kan det argument som anförts av Förenade kungarikets regering egentligen likställas med en anmodan till domstolen att utan grund ändra denna praxis.

48. Sammanfattningsvis råder det enligt min mening ingen tvekan om att artikel 9 i direktiv 2001/29 inte omfattar sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA.

25 — Således kan det vara lätt att anta att tillämpningsområdet för nämnda artikel 9 omfattar bestämmelser om villkor som ska uppfyllas av leverantörer av elektroniska kommunikationsnät, bland annat bestämmelser om sändningsplikt (”must carry”) enligt artikel 31.1 i direktiv 2002/22.

26 — Se, beträffande tillämpningsområdet för direktiv 2001/29, artikel 1.1 i direktivet.

27 — Se, beträffande vidden av harmoniseringen enligt artikel 3 i direktiv 2001/29, dom av den 13 februari 2014, *Svensson m.fl.* (C-466/12, EU:C:2014:76, punkterna 33–41).

28 — I artikel 1.2 a–e anges bland annat bestämmelser om det rättsliga skyddet för datorprogram, uthyrnings- och utlåningsrättigheter samt vissa upphovsrätter, närstående rättigheter på immaterialrättsens område, upphovsrätt och närstående rättigheter beträffande satellitsändningar och vidareändringar via kabel av program, skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter och det rättsliga skyddet för databaser.

29 — Se punkt 50 i rådets gemensamma ståndpunkt nr 48/2000 (ovan angivet verk) och meddelande från kommissionen av den 20 oktober 2000 till Europaparlamentet enligt artikel 251.2 andra stycket i EG-fördraget om gemensam ståndpunkt antagen av rådet inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationsområdet [SEK/2000/1734 slutlig]. Artikel 9 ingick inte vare sig i det ursprungliga förslaget, som lades fram den 21 januari 1998 (ovan angivet verk), eller i det ändrade förslaget, som lades fram den 25 maj 1999 [KOM(1999) 250 slutlig] och ledde till antagandet av direktiv 2001/29. Artikeln fördes in av rådet under lagstiftningsförfarandet (se gemensam ståndpunkt nr 48/2000 [ovan angivet verk]).

30 — Som klagandena i det nationella målet har anförts har Förenade kungarikets regering i en samrådshandling som offentliggjordes den 26 mars 2015 medgett att artikel 73 i CDPA förlorat sitt existensberättigande i offentlig politik (Consultation Paper ”The balance of payments between television platforms and public service broadcasters”, Department for Culture, Media & Sport, punkt 10, www.gov.uk/government/consultations/the-balance-of-payments-between-television-platforms-and-public-service-broadcasters-consultation-paper).

31 — Dom av den 7 mars 2013 (C-607/11, EU:C:2013:147, punkterna 28–30 och där angiven rättspraxis).

49. Denna slutsats gäller oavsett hur uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” i artikel 9 i direktivet tolkas. Nedan ska jag emellertid visa att en prövning av detta uttryck leder till samma slutsats.

3. Tolkningen av uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” i artikel 9 i direktiv 2001/29

50. Uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” i artikel 9 i direktiv 2001/29 ger vid första anblicken intrycket att vad som avses är ett välkänt rättsligt begrepp i unionens regelverk. Mina efterforskningar visar dock att så inte är fallet.

51. Begreppet förekommer nämligen, såvitt jag har erfarit, enbart i förarbetena till och rättspraxis avseende direktiv 2001/29³² och direktiv 2012/28³³. I artikel 7 i direktiv 2012/28 valde unionslagstiftaren en formulering som nästan är identisk med artikel 9 i direktiv 2001/29.³⁴

52. Trots att innebörden av uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” inte närmare anges vare sig i dessa förarbeten eller i denna rättspraxis,³⁵ råder det enligt min mening inga tvivel om att sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA inte omfattas av begreppet.

53. Det tycks först och främst ostridigt, trots vissa språkliga skillnader,³⁶ att uttrycket avser tillgång till en kabel. Därmed kan jag inte se något samband mellan artikel 9 i direktiv 2001/29, som avser ”tillgång till kabelöverföringar”, och de berörda brittiska bestämmelserna, i vilka föreskrivs att radio- och tv-sända verk får ”vidaresändas via kabel”. Begreppet ”kabel” tycks användas i två olika sammanhang i de båda olika bestämmelserna.

54. I artikel 9 i direktiv 2001/29 avses en ”kabel” till vilken tillgång begärs, medan de brittiska bestämmelserna avser en ”kabel” som fungerar som ett tillvägagångssätt för vidaresändning. Artikel 9 i direktivet rör med andra ord inte allmänhetens tillgång till det *radio- och tv-sända programinnehållet*, som TVCatchup (UK) Limited, Virgin Media Limited och Förenade kungarikets regering tycks hävda, utan snarare tillgången till ett *nät*.³⁷

32 — Se dom av den 29 januari 2008, Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, punkt 11), generaladvokat Kokotts förslag till avgörande i mål Promusicae (C-275/06, EU:C:2007:454, punkt 10) och generaladvokat Sharpstons förslag till avgörande i mål Peek & Cloppenburg (C-456/06, EU:C:2008:21, punkt 6).

33 — Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/28/EU av den 25 oktober 2012 om viss tillåten användning av anonyma verk (EUT L 299, 2012, s. 5).

34 — I artikel 7 i direktiv 2012/28 anges dessutom ”bestämmelser om tryckfrihet och yttrandefrihet i medierna”.

35 — I meddelandet till parlamentet av den 20 oktober 2000 om rådets gemensamma ståndpunkt (ovan angivet verk) framhöll kommissionen att direktivet med avseende på artikel 9 ”är ... förenligt med gemenskapens regelverk om upphovsrätt och närstående rättigheter”. Det är möjligt att kommissionen då hänförde sig till den omständigheten att andra unionsakter innehöll liknande bestämmelser. Se, beträffande artikel 13 i direktiv 96/9, fotnot 18 ovan.

36 — I vissa språkversioner avser artikel 9 i direktiv 2001/29 en kabel som *tillhör* radio- och televisionstjänsterna (radio- och televisionsorgan) eller som *utnyttjas* av dessa. Se, bland annat, den tyska versionen (”Zugang zum Kabel von Sendediensten”) och den engelska versionen (”access to cable of broadcasting services”) som tycks gå i den riktningen. Se även den bulgariska, tjeckiska, danska, estniska, lettiska, ungerska, nederländska, portugisiska och slovakiska versionen. I ett betydligt mindre antal språkversioner avses snarare tillgång till kabel som *tillhandahålls* av radio- och televisionstjänster. Se, bland annat, den spanska, grekiska, kroatiska, litauiska, rumänska och finska versionen. Däremot tycks den italienska och den polska versionen avse tillgång *via* kabel till radio- och televisionstjänster. Det är inte uppenbart hur den franska versionen ska tolkas (”l'accès au câble des services de radiodiffusion”).

37 — Se den skillnad som kommissionen gör mellan ”regleringen av överföring [och] regleringen av innehåll” i meddelandet av den 26 april 2000, ”Resultat av det offentliga samrådet om 1999 års kommunikationsöversyn och vägledning för det nya regelverket” [KOM(2000) 239 slutlig, s. 7].

55. Det likhetstecken som TVCatchup (UK) Limited, Virgin Media Limited och Förenade kungarikets regering tycks sätta mellan ”tillgång till kabelöverföring” och ”vidaresänds via kabel” förefaller ologiskt, eftersom direktivet 2001/29 redan i artikel 1.2 c innehåller en bestämmelse som uttryckligen handlar om ”vidaresändningar via kabel”.³⁸

56. I unionens regelverk tycks orden ”tillgång till kabelöverföringar” huvudsakligen användas när det gäller tillgång till olika leverantörer av kabelnät.³⁹ Denna fråga har varit föremål för en harmonisering på unionsnivå, i synnerhet genom direktiv 2002/19/EG (nedan kallat tillträdesdirektivet).⁴⁰

57. Enligt artikel 1.1 i direktiv 2002/19 ”harmoniseras genom detta direktiv det sätt på vilket medlemsstaterna reglerar tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter”.⁴¹ Det följer av samma artikel att tillträdesdirektivet är en del av det gemensamma regelverk som fastställs i direktiv 2002/21 (nedan kallat ramdirektivet),⁴² vilket enligt kommissionen syftar till ”att uppmuntra till konkurrens på marknaden för elektroniska kommunikationer, att förbättra den inre marknads funktion samt att tillvarata grundläggande användarintressen som inte marknadskrafterna skulle tillvarata”.⁴³

58. Den mest logiska tolkningen skulle således vara slutsatsen att uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionssändningar” i artikel 9 i direktiv 2001/29 hänför sig till detta regelverk, i synnerhet bestämmelserna i tillträdesdirektivet.⁴⁴ Jag noterar, i förbigående, att lagstiftningsförfarandena för ramdirektivet och tillträdesdirektivet till viss del pågick samtidigt som lagstiftningsförfarandet för direktiv 2001/29.⁴⁵

59. Jag anser emellertid att det räcker att konstatera att sådana bestämmelser som section 73.2 b och 73.3 i CDPA, som inte rör tillgång till ett nät, inte omfattas av uttrycket ”tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster” i artikel 9 i direktiv 2001/29. Domstolen behöver inte uttala sig om uttryckets exakta innebörd.

38 — I nämnda artikel 1.2 c hänvisas nämligen indirekt till bestämmelserna i direktiv 93/83/EEG i och med att bestämmelsen innehåller en formulering som är i det närmaste identisk med rubriken till det sistnämnda direktivet (rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidaresändning via kabel, EGT L 248, 1993, s. 15). Se skäl 20 i direktiv 2001/29 och punkt 8 i motiveringen till rådets gemensamma ståndpunkt nr 48/2000 (ovan angivet verk). Direktiv 93/83 omfattar enbart vidaresändning via kabel av program från andra medlemsstater, vilket följer av artikel 1.3 och skäl 27 samt av dom av den 7 december 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punkt 30).

39 — Se, bland annat, meddelande från kommissionen av den 10 november 1999 ”Mot ett nytt regelverk för infrastruktur för elektronisk kommunikation och tillhörande tjänster – 1999 års kommunikationsöversyn” [KOM(1999) 539 slutlig], punkt 4.2.4, med rubriken ”Tillgång till kabel och regler om sändningsplikt”. Se även rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet ”Om utvärdering av tillämpningen av direktiv 98/34/EG på området informationsomhållens tjänster” [KOM(2003) 69 slutlig, fotnot 56]. Se, beträffande ”tillträde till infrastruktur”, meddelande från kommissionen av den 26 april 2000 (ovan angivet verk).

40 — Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter (tillträdesdirektiv) (EGT L 108, 2002, s. 7).

41 — Tillträdesdirektivets syfte är enligt nämnda artikel 1.1 ”att i enlighet med den inre marknads principer upprätta ett regelverk för förhållandet mellan leverantörer av nät och tjänster, vilket skall leda till hållbar konkurrens och samverkan mellan elektroniska kommunikationstjänster samt gynna konsumenterna”.

42 — Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv) (EGT L 108, 2002, s. 33). Direktiv 2002/22 (direktivet om samhällsomfattande tjänster) ingår i samma regelverk.

43 — Kommissionens meddelande av den 15 december 2003 till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén – *Framtiden för Europeisk lagstiftning på det audiovisuella området* [KOM(2003) 784 slutlig, s. 10].

44 — Den omständigheten att kommissionen och medlemsstaterna var medvetna om de aktuella brittiska bestämmelserna vid tidpunkten för lagstiftningsförfarandet för direktiv 2001/29, som har framhävts av Förenade kungarikets regering, kan enligt min mening inte påverka tolkningen av artikel 9 i direktiv 2001/29.

45 — De förslag som ledde till antagandet av direktiv 2002/19 och 2002/21 översändes till rådet respektive Europaparlamentet den 25 och den 23 augusti 2000. Direktiven antogs båda två den 7 mars 2002. I jämförelse lades förslaget till direktiv 2001/29 fram den 21 januari 1998, medan detta direktiv antogs den 22 maj 2001.

60. Mot den bakgrunden föreslår jag att domstolen ska besvara den tredje tolkningsfrågan så, att artikel 9 i direktiv 2001/29 inte omfattar bestämmelser som tillåter vidaresändning via kabel av verk i radio- och televisionssändningar utan medgivande av upphovsrättsinnehavarna, om vidaresändningen är simultan och begränsad till de områden som verken i radio- och televisionssändningarna är avsedda för, oavsett om vidaresändningen avser verk som ursprungligen sänds i kanaler som omfattas av vissa skyldigheter avseende public service.

61. Med hänsyn till mitt svar ovan på den tredje tolkningsfrågan, att artikel 9 i direktiv 2001/29 inte är materiellt tillämplig på de nationella bestämmelserna som är aktuella i det nationella målet, anser jag att det saknas skäl att pröva den femte tolkningsfrågan om bestämmelsens tillämpningsområde i tiden.

62. Det följer även av detta konstaterande att det inte är nödvändigt att ta upp den hänskjutande domstolens frågor om tolkningen av begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktiv 2001/29, det vill säga den första, andra och fjärde tolkningsfrågan. För helhetens skull ska jag ändå ge några synpunkter på tolkningen av detta begrepp. Innebörden av dessa synpunkter är att det argument som anförts av TVCatchup och Virgin Media Limited, enligt vilket begreppet i fråga är tillräckligt omfattande för att inbegripa direktsändningar på internet, kan underkännas.

C – Begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktiv 2001/29 (första, andra och fjärde frågan)

1. Det självständiga begreppet ”kabel”

63. Den hänskjutande domstolen har ställt den första tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktiv 2001/29 utgör ett självständigt unionsrättsligt begrepp.

64. Enligt fast rättspraxis följer det såväl av kravet på en enhetlig tillämpning av unionsrätten som av likhetsprincipen att en unionsbestämmelse som inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar, för att dess betydelse och räckvidd ska kunna bestämmas, normalt ska ges en självständig och enhetlig tolkning inom hela unionen.⁴⁶

65. I direktiv 2001/29 hänvisas inte till någon nationell lagstiftning när det gäller betydelsen av begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktivet. Av detta följer att detta begrepp, vid tillämpningen av direktivet, ska anses utgöra ett självständigt unionsrättsligt begrepp som ska tolkas enhetligt i unionen.

66. Därmed finns det ingen anledning att besvara den fjärde tolkningsfrågan, som ställts för det fallet att domstolen beslutar att begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktiv 2001/29 inte utgör något självständigt unionsrättsligt begrepp.

2. Tolkningen av begreppet ”kabel”

67. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra tolkningsfrågan led a och led b, som bör prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktiv 2001/29 är kopplat till någon särskild teknik, begränsad till traditionella kabelnät som används av konventionella leverantörer av kabeltjänster eller om det snarare har en neutral betydelse på det tekniska planet, som inbegriper analoga tjänster med motsvarande funktionalitet som tillhandahålls via internet.

68. Av de skäl som anförts nedan ställer jag mig bakom den ståndpunkt som anförts av klagandena i det nationella målet, Förenade kungarikets regering och kommissionen, att begreppet ”kabel” i artikel 9 i direktiv 2001/29 är begränsat till traditionella kabelnät.

46 — Dom av den 26 april 2012, DR och TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244, punkt 33 och där angiven rättspraxis) och dom av den 9 juni 2016, EGEDA m.fl. (C-470/14, EU:C:2016:418, punkt 38).

69. Det ska först och främst framhållas att begreppet ”kabel” förekommer i artikel 9 i direktiv 2001/29 och i artikel 1.2 c, i artikel 2 e och i artikel 3.2 d i samma direktiv.⁴⁷ Begreppet används dessutom i vissa av de direktiv som ligger till grund för direktiv 2001/29,⁴⁸ nämligen direktiv 92/100/EEG,⁴⁹ direktiv 93/83 och direktiv 93/98/EEG.⁵⁰

70. Under dessa förhållanden, och med hänsyn till de krav som följer av att unionens rättsordning ska vara enhetlig och konsekvent, måste begreppen som används i samtliga dessa direktiv ha samma betydelse, såvida unionslagstiftaren inte i ett specifikt lagstiftningsområde har uttryckt en annan avsikt.⁵¹

71. Inget av de ovan angivna direktiven innehåller någon definition av begreppet ”kabel”. Följaktligen ska detta begrepp tolkas mot bakgrund av det sammanhang i vilket begreppet ingår och de mål som eftersträvas med direktiv 2001/29.⁵²

72. Vad beträffar det sammanhang i vilket begreppet ”kabel” ingår, bör det framhållas att begreppet ”kabel” i samtliga berörda direktiv används med avseende på annan teknik, i synnerhet teknik för satellitsändning.⁵³ Formuleringen ”trådöverförda såväl som luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar” i artikel 2 e och i artikel 3.2 d i direktiv 2001/29⁵⁴ låter för övrigt förstå att begreppen ”kabel” och ”satellit” utgör underbegrepp till de vidare begreppen ”trådöverförda” och ”luftburna”.⁵⁵

73. Vad beträffar de syften som eftersträvas genom direktiv 2001/29 erinrar jag om att direktivet antogs för att på unionsnivå anta de utmaningar avseende skydd för upphovsrätten och närstående rättigheter som informationssamhällets nya tjänster inneburit, vilka möjliggjorts tack vare internet.⁵⁶ Mot den bakgrunden får det antas att unionslagstiftaren var fullt medveten om valet av terminologi i detta direktiv. Om unionslagstiftaren hade velat ge begreppet ”kabel” i direktiv 2001/29 en tekniskt sett neutral betydelse, finns det med andra ord skäl att tro att unionslagstiftaren skulle ha valt ett mer allmänt begrepp, till exempel begreppet ”trådburna” eller, åtminstone, att unionslagstiftaren skulle ha angett att begreppet ”kabel” inbegrep annan teknik, till exempel sändning på internet.⁵⁷

47 — Begreppet ”kabel” förekommer för övrigt även i fotnot 4 i direktiv 2001/29, i samband med skäl 20 i direktivet, där titeln på direktiv 93/83 anges (se direktivet i dess offentliggjorda version, EGT L 167, 2001, s.11).

48 — Se skäl 20 i direktiv 2001/29.

49 — Rådets direktiv 92/100/EEG av den 19 november 1992 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter samt vissa till upphovsrätten närstående rättigheter på immaterialrättens område (EGT L 346, 1992, s. 61).

50 — Rådets direktiv 93/98/EEG av den 19 oktober 1993 om harmonisering av skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter (EGT L 290, 1993, s. 9).

51 — Dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 188).

52 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juni 2016, Kreissparkasse Wiedenbrück (C-186/15, EU:C:2016:452, punkt 30).

53 — Se artikel 2 e och artikel 3.2 d i direktiv 2001/29, artikel 6.2 i direktiv 92/100 och skäl 19 och artikel 3.4 i direktiv 93/98. I artikel 1.3 i direktiv 93/83 görs på samma sätt skillnad mellan vidaresändning ”via kabel” och vidaresändning som görs via ”mikrovågssystem”.

54 — Se, på ett mycket liknande sätt, artikel 6.2 i direktiv 92/100 och skäl 19 och artikel 3.4 i direktiv 93/98.

55 — Det ursprungliga förslaget, som lades fram den 21 januari 1998 (ovan angivet verk), och det ändrade förslaget, som lades fram den 25 maj 1999 (ovan angivet verk), vilka ledde fram till antagandet av direktiv 2001/29, innehöll inte begreppet ”luftburna” utan i stället ”i etern”. Detta begrepp ändrades på initiativ av rådet, som valde det mer allmänna begreppet ”luftburna”, vilket är det som förekommer i det antagna direktivet. Se gemensam ståndpunkt nr 48/2000 (ovan angivet verk).

56 — Se ovan punkt 41 och fotnot 22.

57 — Begreppet internet förekom faktiskt redan i gemenskapens regelverk då direktiv 2001/29 antogs. Se, exempelvis, artikel 4.2 i direktiv 2002/22 och skälen 2, 14, 19, 20 och 32 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”direktiv om elektronisk handel”) (EGT L 178, 2000, s. 1).

74. Samtliga överväganden ovan talar för slutsatsen att begreppet ”kabel”, som används i artikel 9 i direktiv 2001/29, är begränsat till traditionella kabelnät som används av konventionella leverantörer av tjänster som överförs via kabel. Denna slutsats är för övrigt direkt kopplad till den skillnad som görs i direktiv 2002/21 (ramdirektivet) och direktiv 2002/19 (tillträdesdirektivet) mellan olika typer av elektroniska kommunikationsnät.⁵⁸

V – Förslag till avgörande

75. Mot bakgrund av vad som har anförts ovan föreslår jag att domstolen ska besvara tolkningsfrågorna från Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Appellationsdomstolen (England och Wales) (avdelningen för civilmål), Förenade kungariket) på följande sätt:

Artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället ska tolkas så, att dess tillämpningsområde inte omfattar bestämmelser som tillåter vidaresändning via kabel av verk i radio- och televisionssändningar utan medgivande av upphovsrättsinnehavarna, om vidaresändningen är simultan och begränsad till de områden som verken i radio- och televisionssändningarna är avsedda för, oavsett om vidaresändningen avser verk som ursprungligen sänds i kanaler som omfattas av vissa skyldigheter avseende public service.

58 — Se skäl 1 i direktiv 2002/19 (tillträdesdirektivet), i vilket görs skillnad mellan ”fasta och mobila telenät”, ”kabel-tv-nät”, ”nät för markbundna sändningar”, ”satellitnät” och ”internät”. Se även artikel 2 a i direktiv 2002/21 (ramdirektivet). Lagstiftningsförfaranden för dessa direktiv genomfördes till viss del samtidigt med förfarandet för direktiv 2001/29. Se ovan fotnot 45.